

❖ شرح بیماری

- سرطان رحم به رشد غیرطبیعی سلولهای دهانه رحم گفته میشود. گردن رحم به قسمت پایینی رحم که به واژن باز می شود، گفته میشود. سرطان دهانه رحم اغلب زود درمان می شود. تشخیص فوری این سرطان با تست پاپ اسمیر انجام میگردد.

❖ مراحل سرطان رحم

- ✓ **مرحله اول:** سرطان تنها گردن رحم را درگیر میکند.
- ✓ **مرحله دوم:** سرطان بجز به گردن رحم به بخشهای بالایی واژن نیز گسترش پیدا میکند
- ✓ **مرحله سوم:** سرطان به دیوارهای لگن و نواحی پایینی واژن گسترش پیدا میکند.

- ✓ **مرحله چهارم:** سرطان به دیگر بخشهای مجاور دهانه رحم مانند مثانه، مقعد یا ریهها و کبد و استخوانها گسترش پیدا میکند.

❖ علائم

- ✓ تغییر غیر طبیعی سلولهای دهانه رحم به ندرت علائمی دارد. اما اگر تبدیل به سلولهای سرطانی شده باشند، نشانههایی زیر وجود دارد:
- ✓ خونریزی غیرطبیعی
- ✓ واژنمانند خونریزی بیندوره هایقاعدگی، بعدازرابطهجنسییا پساز یائسگی
- ✓ درد در پایین شکم
- ✓ درد در هنگامرابطهجنسی
- ✓ ترشح غیرطبیعی واژن

❖ علل شایع و عوامل خطر

- ✓ علت اصلی ایجاد سرطان دهانه رحم تقسیم سلولی غیرقابل کنترل و غیر عادی سلولهای دهانه رحم در اثر جهش ژنتیکی میباشد.
- ✓ بیشتر سرطانهای دهانه رحم به وسیله ویروس پاپیلوماوی انسانی (اچ پی وی، HPV) ایجاد میشوند. این ویروس از طریق تماس جنسی با فرد ناقل، منتقل میشود. انواع مختلفی از ویروس اچ پی وی وجود دارد. همه ویروسهای اچ پی وی ایجاد سرطان نمیکند. برخیاز آنها باعث زگیل ناحیه تناسلی می شوند، اما انواع دیگر ممکن است هیچ علامتی نداشته باشند

- ✓ این بیماری در بزرگسالان بسیار شایع است که میتواند منجر به بروز عفونت در فرد گردد. عفونت ممکن است خود به خود از بین برود و در مواردی نیز تبدیل به زگیل تناسلی و یا منجر به سرطان دهانه رحم شود.

دیگر عوامل خطر شامل موارد زیر میباشد:

- ✓ داشتن شریکهای جنسی متعدد
- ✓ شروع فعالیت جنسی در سن کم
- ✓ مبتلا شدن به دیگر عفونتهایی که از طریق روابط جنسی انتقال پیدا میکنند مانند سیفلیس، ایدز، کلامیدیا
- ✓ داشتن سیستم ایمنی ضعیف
- ✓ مصرف سیگار

❖ عوارض احتمالی

- عدم اقدام به موقع برای درمان این بیماری می تواند باعث شود که سرطان در سایر اعضا نیز گسترش یابد و در صورت نیاز برای برداشتن رحم فرد دیگر قادر به بارداری نخواهد بود.

❖ تشخیص

- ✓ **تست پاپ اسمیر:** به عنوان بخشی از معاینه لگنی، تست پاپ اسمیر انجام میشود. در حین انجام تست، پزشک خراش کوچکی در دهانه ایجاد و سلولهایی را به عنوان نمونه برمی دارد. اگر نتیجه تست پاپ اسمیر، سلولهای غیرطبیعی را نشان دهد، پزشک آزمایشات دیگری جهت تشخیص سلولهای پیش سرطانی و سرطانی انجام میدهد.
- ✓ تست دی.ان.ای ویروس پاپیلوماوی انسانی (اچ پی وی، HPV)

✓ **کولپوسکوپی:** پزشک با استفاده از وسیله‌ای به نام

کولپوسکوپ به بررسی ناهنجاریهای سلولی دهانه رحم می‌پردازد و با استفاده از یک سوزن مخصوص یا نوعی وسیله قاشقی شکل نمونه‌های از بافت گردن رحم را برای آزمایشات بیشتر برمیدارد.

✓ **نمونه‌برداری یا روش جراحی برداشت نمونه با**

الکتربیسیته: در این روش از بافت گردن رحم یا لایه‌های عمیق‌تر گردن رحم نمونه برداری انجام میشود.

✓ **تصویربرداریها:** در صورتی که پزشک تشخیص داد که شما مبتلا به سرطان رحم میباشید، برای تشخیص این که سرطان تا چه حد پیشرفت کرده است بسته به وضعیت بیمار از برخی روشهای عکس برداری تشخیصی مانند سی.تی.اسکن، ام.آر.آی، پت اسکن و اشعه ایکس استفاده میشود.

❖ درمان

درمان اغلب مراحل سرطان دهانه رحم شامل:

✓ **جراحی:** در صورتی که سرطان زیاد پیشرفت نکرده باشد تنها رحم و گردن رحم برداشته میشوند. در غیر این صورت رحم، گردن رحم، بخشی از واژن و گره‌های لنفاوی نیز برداشته می‌شوند.

✓ **شیمی درمانی:** در این روش درمانی نوعی داروی شیمیایی به درون رگ فرد بیمار تزریق میشود. این دارو سلولهای سرطان در حال رشد را از بین میبرد. در اغلب اوقات به همراه شیمی درمانی از پرتو درمانی نیز استفاده میشود. در مراحل

پیشرفته این نوع سرطان از دوزهای بالا جهت شیمی درمانی استفاده میشود.

✓ **پرتودرمانی:** استفاده از اشعه برای از بین بردن سلولهای

سرطانی. پرتو درمانی میتواند به تنهایی یا همراه با شیمی درمانی قبل از عمل جراحی به منظور کوچک کردن توده‌های سرطانی استفاده شود. پرتودرمانی به دو صورت داخلی و خارجی صورت میگیرد. در نوع خارجی آن اشعه‌های قوی از خارج به بدن تابانده میشوند. در نوع داخلی آن وسیله‌ای که از خود امواج رادیویی ضعیفی را منتشر می‌کند را برای چند دقیقه در واژن قرار میدهند.

✓ **تعداد راه‌های درمانی بسته به میزان پیشرفت سرطان در نظر گرفته می‌شوند، همچنین ممکن است درمان ترکیبی نیز تجویز شود. اگر جراحی برداشتن رحم انجام داده باشید، قادر به بچه‌دار شدن نیستید. اما همیشه نیاز به انجام برداشتن رحم نیست، بخصوص اگر سرطان در مراحل اولیه تشخیص داده شود.**

❖ رژیم غذایی و تغذیه

✓ پس از ترخیص از بیمارستان به توصیه‌های پزشک خود در مورد شیوه‌های صحیح تغذیه عمل کنید.

✓ از یک رژیم غذایی سالم پیروی کنید. در صورتی که حس میکنید اشتهای چندانی برای خوردن ندارید سعی کنید به جای مصرف یک یا دو وعده غذایی سنگین، تعداد وعده‌های غذایی را افزایش داده و میزان غذا در هر وعده را کم کنید.

✓ مواد غذایی با پروتئین، کالری و ویتامین بالا را در رژیم غذایی خود بگنجانید تا به این ترتیب از کاهش انرژی و وزن خود پیشگیری کنید.

✓ برای حفظ انرژی و قدرت خود سعی کنید از کاهش وزن پیشگیری کنید.

✓ وعده‌های غذایی اصلی خود را زودتر بخورید.

❖ مراقبت

✓ با شخصی که دوست دارید صحبت کنید. با صحبت کردن در مورد احساسات خود با دوستان، افراد خانواده یا گروه‌های حمایتی احساس بهتری پیدا خواهید کرد.

✓ برای انجام کارهای خود از دوستان و آشنایان کمک بگیرید.

✓ اهداف قابل دسترس و واقع بینانه برای خود تعیین کنید.

✓ برای خود وقت بگذارید، به خود اهمیت بدهید، خوب غذا بخورید، آرامش خود را حفظ کرده و به اندازه کافی استراحت کنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ غش، احساس سرگیجه و سبکی در سر

✓ خونریزی شدید از واژن

✓ تب و لرز و بدن درد

✓ درد در شکم و کشاله ران

✓ عدم توانایی کنترل ادرار، درد و سوزش هنگام ادرار کردن، وجود خون و چرک در ادرار

✓ درد در پشت، زیر قفسه سینه

راهنمای بیمار

سرطان گردن رحم

- ✓ در صورت بروز علائم سرطان دهانه رحم
- ✓ در صورت مشاهده دیگر علائم نگران کننده

